

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
پژوهشکل علم و فناوری رنگ

available online @ www.jest.icrc.ac.ir
نشریه علمی - پژوهشی علوم و فناوری رنگ / ۵ (۱۳۹۰)، ۱۱۰ - ۱۰۵

تشریف‌نشده
علوم و فناوری رنگ
Journal of Color Science and Technology
www.jest.icrc.ac.ir

تهیه سامانه هیبریدی بوتیل اکریلات - الکید از طریق پلیمریزاسیون مینی‌امولسیونی هیبریدی و تعیین خواص پلیمر حاصله

محمد خزایی^۱, مرتضی ابراهیمی^{۲*}, رضا فریدی مجیدی^۳

- ۱- کارشناس ارشد، دانشکده مهندسی پلیمر و تکنولوژی رنگ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران، صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۴۱۳
۲- دانشیار، دانشکده مهندسی پلیمر و تکنولوژی رنگ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران، صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۴۱۳
۳- استادیار، گروه نانوتکنولوژی، دانشکده فناوری‌های نوین در علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران، کد پستی: ۱۴۱۷۷۵۴۶۹

در دسترس به صورت الکترونیکی از: ۱۳۹۰/۰۶/۲۰ تاریخ پذیرش: ۸۹/۸/۱۸ تاریخ دریافت: ۸۹/۴/۱۵

چکیده

در این تحقیق از روش پلیمریزاسیون مینی‌امولسیونی در تهیه پلیمر هیبرید یک رزین الکیدی و یک منومر اکریلیکی استفاده شد. اجزای استفاده شده در تهیه مینی‌امولسیون مذکور شامل یک رزین الکید با طول رونم متوسط، منومر بوتیل اکریلات، سدیم لوریل سولفات به عنوان امولسیونر، ستیل الکل به عنوان کمک پایدارکننده مینی‌امولسیون و پتاسیم پرسولفات به عنوان آغازگر بودند. جهت تشکیل مینی‌امولسیون از امواج فرماصوت استفاده شد. نتایج نشان داد که لاتکس حاصله دارای توزیع جرم‌مولکولی نسبتاً پهن و توزیع اندازه ذرات دو قله‌ای در ۱۳۸ و ۵۵۰ نانومتر می‌باشد. رزین تولید شده دو دمای انتقال شیشه‌ای در دماهای ۱۱ و -۴۱ درجه سانتی‌گراد نشان داد. این مورد نشانگر حضور دو جزء متمایز در محصول، یکی مربوط به واکنش پیوند زدن منومر اکریلیک به رزین الکید از طریق واکنش با پیوندهای دوگانه اسیدهای چرب رزین الکید و دیگری مربوط به هموپلیمریزاسیون منومر اکریلیک است که توسط آزمون کروماتوگرافی ژلتراوایی نیز تأیید شد.

واژه‌های کلیدی: مینی‌امولسیون، پلیمریزاسیون، هیبرید، الکید، پیوند زدن.

Preparation of Butyl Acrylate/Alkyd System via Hybrid Miniemulsion Polymerization and Characterization of the Produced Polymer

M. Khazaei¹, M. Ebrahimi^{*1}, R. F. Majidi²

¹ Polymer Engineering & Color Technology Department, Amirkabir University of Technology, P.O.Box: 15875-4413, Tehran, Iran

² Department of Nanotechnology, Modern Technologies in Medical Sciences, Tehran University of Medical Sciences, P.O.Box: 141775469, Tehran, Iran

Received: 06-07-2010

Accepted: 09-11-2010

Available online: 11-09-2011

Abstract

In this research, the miniemulsion polymerization method was used to prepare a hybrid polymer system based on an alkyd resin and an acrylic monomer. For this purpose a medium oil length alkyd resin, butyl acrylate monomer, sodium lauryl sulphate as an emulsifier, cetyl alcohol as a miniemulsion co-stabilizer and potassium persulphate as an initiator were used. To prepare miniemulsion an ultrasonic mixer was used. It was found that the resulting polymer had a broad molecular weight distribution and a bimodal particle size distribution about 138 nm and 550 nm. Furthermore, two glass temperature were observed (at -18°C and -41°C) which showed the presence of two distinct components in final resin. One of them obtained from grafting of acrylic monomer on alkyd resin via reaction with double bonds of fatty acid of alkyd resin and the other one from homopolymerization of acrylic monomer in the continuous phase (water) which is confirmed with results obtained from GPC. J. Color Sci. Tech. 5(2011), 105-110 © Institute for Color Science and Technology.

Keywords: Miniemulsion, Polymerization, Hybrid, Alkyd, Grafting.

*Corresponding author: ebrahimi@aut.ac.ir

واقع شد. تساوالاس و همکارانش نیز پدیده بازدارندگی الکید [۱۴]، ساز و کار پیوند زدن [۱۱] و ریخت‌شناسی ذرات پلیمر حاصله را مورد بررسی قرار دادند [۱۵]. نکته قابل توجه در تحقیقات انجام شده توسعه آنها محققین مذکور این است که در رزین نهایی سنتر شده توسعه آنها همواره مقداری رزین الکید واکنش نداده باقی مانده بود که بر روی خواص سامانه و فیلم حاصل از آن تأثیرات نامطلوب دارد. در یک پژوهش صورت گرفته در مورد اثر آبگریز [۱۶] بیان شده که ستیل الكل با توجه به ایجاد یک سطح مشترک با تعلیق‌کننده بر روی سطح قطرات اولیه امولسیون تبادل جرم بین فاز پیوسته و قطرات را محدود نموده و از نرخ تبادل جرم به مقدار قابل توجهی خواهد کاست.

با توجه به آنچه در مرجع ۱۶ آمده و همچنین تمایل به باقی نماندن رزین الکید واکنش نداده، در پژوهش حاضر با توجه به اثرات مفید ستیل الكل، مقرر شد که از این ماده به عنوان ابر آبگریز و کمک کننده به تشکیل و پایداری امولسیون استفاده شود. شایان ذکر است که هیچیک از محققان قبلی از ستیل الكل در سامانه‌های اکریلیک-الکید استفاده نکرده‌اند. انتظار می‌رود که با توجه به باقی نماندن مقدار بیشتری منومر در قطرات اولیه امکان انجام واکنش بیشتری بین منومر و الکید و در نتیجه امکان مصرف تمامی رزین الکید در واکنش ایجاد شود.

۲-بخش تجربی

۲-۱-مواد

در این پژوهش از منومر بوتیل اکریلات (LG) استفاده شد و برای خالص‌سازی و حذف بازدارنده (هیدروکینون)، منومر با محلول ۵٪ هیدروکسید سدیم (مرک) و آب دیونیزه شستشو داده شد. سایر مواد شامل رزین الکید بدون حلal بر پایه اسید چرب سویا با طول روغن متوسط (شرکت رنگ و رزین خوش تحت لیسانس شرکت پایه، با نام تجاری FA و طول روغن ۴۸ درصد)، ستیل الكل (مرک) به عنوان کمک پایدارکننده مینی امولسیون، بتاسیم پرسولفات (BASF) به عنوان آغازگر و سدیم‌لوریل‌سولفات (SLS) (از شرکت هنکل) به عنوان تعلیق‌کننده استفاده شد.

جهت تهیه سامانه مینی امولسیون از دستگاه همنز (هموزنایزر) فرا صوت (Hielscher-UP400S) با توان خروجی بیشینه ۴۰۰ وات استفاده شد. بالان چهار دهانه به کار گرفته شده مجهز به یک خنک‌کننده برگشتی، یک دماسنجد و یک قیف جداکننده جهت افزایش تدریجی محلول آغازگر بود. برای کنترل دمایی در این سامانه از حمام آب گرم استفاده شد.

۲-۲-روش کار

جهت تهیه سامانه مینی امولسیون مواد مطابق با مقادیر فهرست شده

۱- مقدمه

رزین‌های الکید عموماً به دلیل ارایه خواص مطلوبی نظری برآقیت، سختی، پایداری جوی و نیز با توجه به قیمت پایین‌شان به طور وسیعی در صنعت رنگ و رزین استفاده می‌شوند [۱]. اما از طرف دیگر خواصی مانند طولانی بودن زمان خشک شدن، مقاومت شیمیایی کم و زرد شوندگی از معایب این رزین‌ها محسوب می‌شود. یکی دیگر از رزین‌های پر مصرف در صنعت اکریلیک‌ها هستند. این رزین‌ها دارای خواصی همچون زمان خشک شدن کوتاه، مقاومت شیمیایی خوب و مقاومت شیمیایی عالی می‌باشند [۲]. در مورد مقاومت زردشوندگی نیز رزین‌های اکریلیکی در مقایسه با رزین‌های الکید بسیار بهتر عمل می‌کنند. بنابراین در دهه‌های اخیر تلاش‌هایی انجام گرفته تا با تهیه سامانه‌های هیبریدی از این دو رزین از خواص مطلوب هر دوی آنها استفاده شود. از طرفی با توجه به محدودیت‌های قانونی اعمال شده در استفاده از ترکیبات آلی فرار (VOCs) در محصولات به خصوص در پوشش‌های سطح، توجه پژوهشگران به سوی تهیه سامانه‌های پوشش پایه آبی جلب شده است. به این منظور روش‌های مختلفی به کار گرفته شده است. یکی از این روش‌ها اصلاح یکی از مواد اولیه تهیه رزین الکید از طریق اکریلاته کردن آن و به کارگیری آن در تهیه رزین الکید است که منجر به یک رزین رقیق شونده در آب خواهد شد [۳-۷]. اما این سامانه‌ها از نظر پایداری دارای خواص مطلوبی نبودند. روش دیگر، اختلاط فیزیکی امولسیون الکید و لاتکس اکریلیک از پیش تهیه شده بود [۸-۱۰] که با توجه به اینکه هیچ پیوند شیمیایی بین اجزا وجود نداشت، فیلم تشکیل شده از این سامانه پوشش خواص مکانیکی مطلوبی را نداشت. روشی که طی سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است روش پلیمریزاسیون مینی امولسیونی منومرهای اکریلیک در حضور رزین الکید می‌باشد. محصول تهیه شده از این روش دارای پایداری بالا و از طرفی به دلیل ایجاد پیوند شیمیایی (گرفت شدن) بین اجزای تشکیل دهنده سامانه خواص مکانیکی مطلوبی بوده است. در واقع، پلیمریزاسیون مینی امولسیونی هیبریدی شامل (کو)پلیمریزاسیون رادیکال آزاد منومرهای در حضور یک رزین غیراشباع مانند الکید یا پلی‌استرها دیگر می‌باشد [۱۱]. نابورس و همکارانش [۱۲] یک سامانه هیبرید اکریلیک - الکید را از طریق این روش تهیه کردند و یک محصول پایدار با استفاده از متیک‌متاکریلات به عنوان منومر اکریلیک به دست آورند. آنها گزارش کردند که حضور الکید باعث پایین‌آمدن نرخ پلیمریزاسیون و کاهش میزان تبدیل نهایی شده است. آنها در تحقیق مذکور از هیچ کمک پایدارکننده‌ای استفاده نکردند. در فعالیت دیگری وانگ و همکارانش [۱۳] پلیمریزاسیون ماکرو و مینی امولسیونی منومرهای اکریلیک را در حضور رزین الکید انجام دادند و مجدداً اثر بازدارندگی رزین الکید را گزارش نمودند. آنها همچنین از پلی‌متیل-متاکریلات به عنوان پایدارکننده استفاده نمودند که ظاهرا بسیار موثر

تعیین دمای انتقال شیشه‌ای رزین نهایی و رزین الکید مصرفی از روش گرماسنجی روبشی دیفرانسیلی (DSC) با استفاده از دستگاه DSC-Maia-200 F3 ساخت شرکت Netzsch کشور آلمان استفاده شد. با توجه به اهمیت اندازه ذره و توزیع آن در امولسیون‌های تهیه شده این دو عامل توسط روش انتشار نور دینامیک (Dynamic light scattering) (Mastersizer 2000) ساخت شرکت Malvern کشور انگلستان تعیین شد. جهت آماده‌سازی نمونه برای انجام آزمون‌های GPC و DSC نمونه‌ها با افزایش محلول اشباع نمک طعام رسوب داده شدند. رسوب حاصله چندین مرحله با آب مقطر شسته شد. در نهایت رسوب به مدت ۲۴ ساعت در آب مقطر قرار گرفت تا نمک باقی‌مانده کاملاً از آن خارج شود. آزمون اندازه‌گیری اندازه ذره، امولسیون‌ها بدون رقیق کردن اولیه انجام شد. جهت تعیین میزان پیشرفت واکنش از تعیین درصد جامد مطابق با استاندارد ASTM D 1259-85 استفاده شد.

۳- نتایج و بحث

۱-۳- تعیین میزان پیشرفت واکنش و زمان اختتام واکنش

میزان پیشرفت واکنش با استفاده از آزمون محتوای جامد تعیین شد. نتایج مربوط به پیشرفت واکنش در شکل ۱ ارایه شده است. همانگونه که در شکل ۱ مشاهده می‌شود قسمت اعظم واکنش در یک ساعت اولیه صورت می‌گیرد و پس از آن پیشرفت واکنش بسیار کند می‌شود. با توجه به شکل، واکنش عملاً پس از ۱۶۰ دقیقه خاتمه می‌یابد. میزان تبدیل نهایی برابر با ۹۸ درصد می‌باشد که با نتیجه به دست آمده توسط سایر محققین [۱] قبل مقایسه است. البته این میزان تبدیل به معنی حضور ۲ درصد منور آزاد است و این مقدار منور آزاد مورد قبول نیست ولی به دلیل تمرکز این تحقیق بر روی تعیین خواص پلیمر نهایی قابل چشم‌پوشی است. از طرفی دلیل این امر را می‌توان به حضور رزین الکید نیز مربوط دانست که به دلیل پیوندهای دوگانه روی اسیدهای چرب به عنوان عامل انتقال زنجیر عمل می‌کند و علاوه بر آن رادیکال‌های تشکیل شده روی آن به مراتب از رادیکال‌های منور اکریلیک پایدارترند. بنابراین باعث کنتر شدن واکنش پلیمریزاسیون و کاهش میزان تبدیل نهایی می‌شود.

۲-۲- توزیع جرم مولکولی

به منظور تعیین اجزای موجود در رزین سنتر شده و نیز توزیع جرم مولکولی زنجیرهای پلیمر محصول، از آزمون GPC استفاده شد که نتایج آن در شکل ۲ ارایه شده است.

در جدول ۲ استفاده شد. ابتدا به منظور تهیه فاز آلی، رزین الکید و کمک پایدارکننده مینی‌امولسیون (ستیل الکل) به منومر اضافه شده و توسط همزن مغناطیسی هم‌زده شد تا یک مخلوط همگن به دست آید. برای تهیه محلول فاز آبی، تعلیق کننده به آب دیونیزه اضافه شده و تا حل شدن کامل هم‌زده شد. در مرحله بعد فاز آبی به فاز آلی اضافه شد و توسط همزن مغناطیسی به مدت ۲۰ دقیقه هم‌زده شد تا یک پیش امولسیون تهیه شود و در نهایت پیش امولسیون تهیه شده تحت همزن فراصوت با ۵۰ درصد قدرت بیشینه دستگاه فراصوت و سیکل ۰,۵ به مدت ۲۰ دقیقه قرار گرفت. به منظور تهیه سامانه مینی‌امولسیون یکنواخت، در طول امواج دهی فراصوت محلول بوسیله همزن مغناطیسی هم‌زده شد. لازم به ذکر است به منظور جلوگیری از بالا رفتن دما و شروع واکنش پلیمریزاسیون در طول امواج دهی فراصوت، ظرف حاوی پیش امولسیون در یک حمام آب و پخت قرار داده شد.

جدول ۱: فرمول به کار رفته در تهیه مینی‌امولسیون.

نام ماده	میزان ماده
آب مقطر	۲۰۰ میلی لیتر
بوتیل اکریلات	۳۳,۳ گرم
رزین الکید	*٪ وزنی ۲۰
سدیم لوریل سولفات	۰,۰۱ مول بر لیتر آب
پتاسیم پرسولفات	۰,۰۱ مول بر لیتر آب
ستیل الکل	*٪ وزنی ۲

* بر پایه منومر

جهت انجام واکنش، مینی‌امولسیون نهایی به ظرف واکنش انتقال داده شد و در حالی که با سرعت ۱۲۰۰ دور در دقیقه توسط یک گرم‌کن-همزن مغناطیسی هم‌زده می‌شد به آن حرارت داده شد تا دمای آن به ۷۵ درجه سانتی‌گراد رسید. در این مرحله محلول آغازگر به تدریج در مدت حدود ۱۵ دقیقه به ظرف واکنش افزوده شد و با استفاده از حمام آب گرم دمای واکنش در حدود ۸۰ درجه سانتی‌گراد تنظیم گردید. در فواصل زمانی معین از ظرف واکنش نمونه‌گیری شد و در سه ظرف جداگانه قرار داده شد. از این نمونه‌ها به منظور تعیین میزان پیشرفت واکنش و تعیین زمان اختتام واکنش، به روش تعیین درصد جامد استفاده شد. پس از گذشت زمان ۱۸۰ دقیقه از انجام واکنش گرمایش قطع شد و اجازه داده شد تا محتویات ظرف واکنش در دمای محیط خنک شود. لازم به ذکر است در انتهای واکنش‌های انجام شده لخته یا ماده چسبیده به بالن مشاهده نشد.

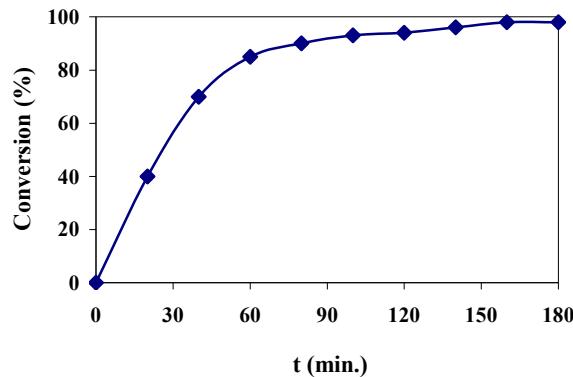
۲-۳- آزمون‌ها

جرم مولکولی و توزیع جرم مولکولی رزین نهایی و رزین الکید با روش کروماتوگرافی ژل تراوایی (GPC) با استفاده از دستگاه 1100 Agilent ساخت شرکت Agilent Technologies کشور آلمان تعیین شد. برای

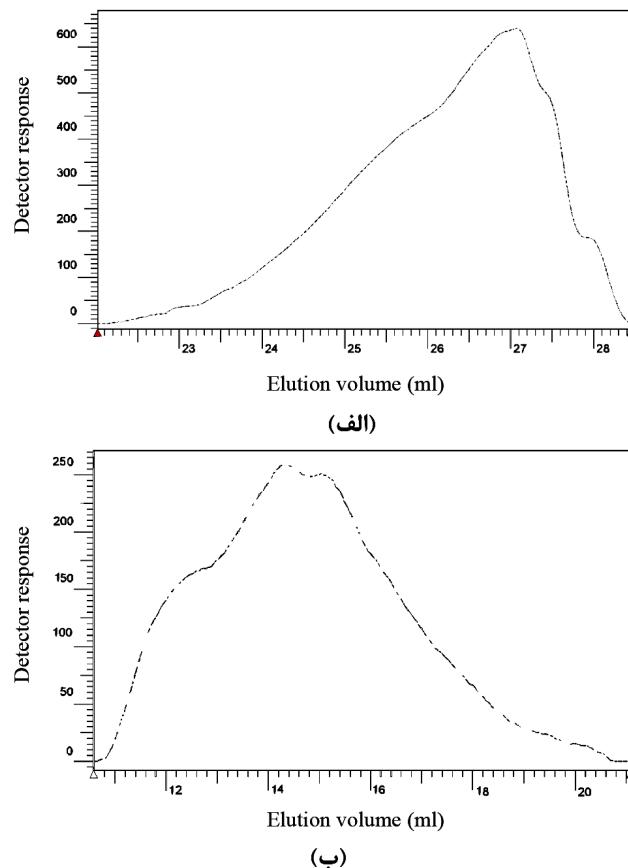
به دلیل در دسترس نبودن استانداردهای مناسب برای تعیین دقیق وزن مولکولی این کوپلیمرهای هیبریدی، کروماتوگرامهای اصلی در شکل ۲ آورده شده و اعداد مطلق مربوط به جرم مولکولی ارایه نشده است. بنابراین مقایسه تنها از روی شکل ظاهری کروماتوگرامها و زمان خروج نمونه‌ها از ستون‌های GPC انجام گرفت. همان طور که در شکل ۲ دیده می‌شود توزیع جرم مولکولی نمونه هیبریدی نسبتاً پهن است. با دقت در دو شکل می‌توان نتیجه گرفت که حجم شسته شده (محور افقی) برای نمونه هیبرید بوتیل اکریلات - الکید از ۱۱ میلی‌لیتر تا حدود ۲۱ میلی‌لیتر تا ۲۹ میلی‌لیتر می‌باشد. از آنجایی که این محدوده برای الکید از ۲۱ میلی‌لیتر تا ۲۹ میلی‌لیتر می‌باشد بنابراین با توجه به عدم همپوشانی محور افقی در دو نمودار می‌توان نتیجه گرفت که هیچ الکید آزادی در رزین نهایی باقی نمانده است [۱]. در حالت کلی حضور سه جزء در رزین نهایی مورد انتظار است. این سه جزء عبارتند از رزین الکید آزاد، جزء حاصل از واکنش بیوند زدن منومر اکریلیک روی رزین الکید و هموپلیمر مربوط به منومر اکریلیک. با توجه به آنچه در بالا به آن اشاره شد، جزء اول یعنی رزین الکید آزاد در محصول نهایی وجود ندارد، بنابراین حضور دو جزء دیگر باید بررسی شود. با توجه به ظاهر شدن یک شانه در سمت چپ منحنی هیبرید بوتیل اکریلات-الکید در شکل ۲-ب می‌توان وجود هموپلیمر اکریلیکی را در رزین نهایی نتیجه گرفت. با توجه به اینکه واکنش هموپلیمریزاسیون در فاز پیوسته و بدون مراحت رزین الکید انجام می‌شود محصول آن دارای جرم مولکولی بالاتری است و در نتیجه محصول واکنش هموپلیمریزاسیون در انتهای سمت چپ منحنی GPC ظاهر خواهد شد. با توجه به این مطالب شانه مشاهده شده، احتمالاً به هموپلیمر تشکیل شده به دلیل هسته‌سازی همگن و یا مایسلی منومر اکریلیک در فاز پیوسته (آب) مربوط می‌شود. جهت بررسی دقیق‌تر این موضوع از آزمون DSC استفاده شد که در ادامه ارایه خواهد شد.

۳-۳- تعیین دمای انتقال شیشه‌ای (T_g)

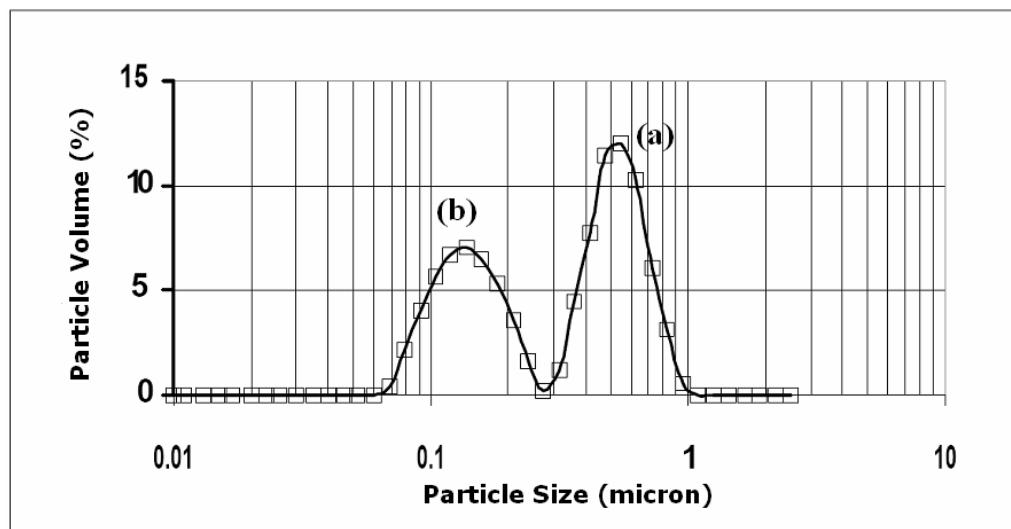
به منظور تعیین دقیق‌تر اجزاء حاضر در رزین نهایی، دمای انتقال شیشه‌ای آن توسط آزمون DSC تعیین شد. به منظور داشتن یک مرجع مقایسه این آزمون بر روی رزین الکید خالص نیز انجام شد. مقدار T_g اندازه‌گیری شده برای رزین الکید برابر با -14 درجه سانتی‌گراد بود. این در حالی است که برای نمونه هیبرید دو عدد -41 و -18 درجه سانتی‌گراد برای T_g به دست آمد که اولی مربوط به هموپلیمر بوتیل اکریلات و دومی مربوط به هیبرید بوتیل اکریلات - الکید می‌باشد. حضور هموپلیمر بوتیل اکریلات به دلیل این است که این منومر تا حدودی در آب حل می‌شود و منومرهایی که در فاز پیوسته قرار می‌گیرند محصول هموپلیمر را تشکیل می‌دهند.

شکل ۱: چگونگی پیشرفت واکنش در سامانه مبنی امولسیون بوتیل-اکریلات-الکید.

شکل ۲: نتایج آزمون GPC برای رزین الکید (الف) و هیبرید بوتیل اکریلات-الکید (ب).

شکل ۳: منحنی توزیع اندازه ذره برای نمونه هیبرید بوتیل اکریلات-الکید.

۴- نتیجه‌گیری

در این تحقیق با استفاده از تکنیک پلیمریزاسیون مینی امولسیونی هیبریدی، پلیمریزاسیون رادیکالی منومر بوتیل اکریلات در حضور رزین الکید با استفاده از ستیل الكل به عنوان کمک پایدارکننده و سدیم لوریل سولفات به عنوان تعليق‌کننده انجام شد. نتیجه تحقیق تهیه سامانه مینی امولسیون بسیار پایدار (با پایداری بیش از شش ماه) و توزیع اندازه ذره دو قله‌ای در اندازه‌های حدود ۱۳۸ و ۵۵۰ نانومتر بود. در طول مدت مذکور در نمونه‌ها هیچ اثری از دو فاز شدن و یا لخته شدن مشاهده نشد. با توجه به نتایج به دست آمده مشخص شد که واکنش از دو مسیر متفاوت انجام می‌شود. مسیر اول انجام واکنش از طریق پیوند زدن منومر بر روی رزین الکید به وسیله واکنش دادن با پیوندهای دوگانه رزین الکید و مسیر دوم هموپلیمریزه شدن منومر در فاز پیوسته (آب) می‌باشد. البته نمونه تهیه شده دارای توزیع جرم مولکولی پهنه‌ای می‌باشد.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان این مقاله بدینوسیله سپاس و قدردانی خود را از جناب آقای دکتر منوچهر خراسانی از شرکت سیماب رزین به دلیل حمایت‌های علمی و تأمین بخشی از مواد اولیه مورد استفاده اعلام می‌دارند. همچنین از جناب آقای دکتر وحید حدادی اصل و سرکار خانم مهندس طاهره سماعی یکتا به دلیل همکاری صمیمانه در انجام این پژوهش تشکر می‌گردد.

بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت رزین نهایی حاوی دو جزء است یکی هموپلیمر حاصل از هسته‌سازی همگن و یا مایسلی منومر در فاز پیوسته و دیگری هیبرید بوتیل اکریلات - الکید است. این نتایج مشاهدات و یافته‌های آزمون GPC را تایید می‌کند. در ضمن در دیگر پژوهش صورت گرفته [۱۱] برای نمونه مشابه محدوده T_g در فاصله ۳-۲۰- درجه سانتی گراد تا ۲۰- درجه سانتی گراد مشاهده شده است و اشاره به حضور رزین الکید واکنش نداده در رزین نهایی شده است. در پژوهش مذکور عدد T_g رزین الکید و هموپلیمر بوتیل اکریلات به ترتیب ۳۰- و ۵۶- درجه سانتی گراد گزارش شده است و قاعده‌تا عدد T_g محصولات باقیستی در فاصله بین این دو عدد قرار داشته باشد که چنین نبود.

۳- تعیین اندازه ذره و توزیع آن

همان‌طور که قبلاً اشاره شد یکی از عامل‌های بسیار مهم در بررسی یک سامانه مینی امولسیون اندازه ذره و توزیع آن می‌باشد. شکل ۳ نتایج حاصل از آزمون DLS سامانه مینی امولسیون مورد نظر را نشان می‌دهد.

همان‌طور که در شکل ۳ دیده می‌شود توزیع اندازه ذره به صورت دو قله‌ای می‌باشد که با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون‌های قبلی که حضور دو گونه پلیمر یکی از نوع هیبرید و دیگری هموپلیمر را نشان داد احتمال می‌رود که یکی از این قله‌ها مربوط به هموپلیمر و دیگری مربوط به پلیمر هیبریدی باشد. برای تعیین دقیق این مورد که کدام هر یک از قله‌ها مربوط به محصول است نیاز به بررسی‌های بیشتری است. شایان ذکر است که محققین قبلی هیچ نتیجه‌ای در این ارتباط گزارش نکرده‌اند.

-مراجع-

1. X. Q. Wu, F. J. Schork, J. W. Gooch, Hybrid miniemulsion polymerization of acrylic/alkyd systems and characterization of the resulting polymers. *J. Polym. Sci. Polym. Chem.* 37(1999), 4159-4168.
2. E. V. Hamersveld, J. E. Van, A. German, F. Cuperus, P. Weissenborn, A. Hellgren Prog, Oil-acrylic hybrid latexes as binders for waterborne coatings. *Prog. Org. Coat.* 35 (1999), 235-246.
3. M. Ebrahimi, E. Akbarinezhad, M. Kassiriha, Synthesis of water-reducible alkyd-acrylic resin, 3rd International Conference for Paint, Coatings and Related Chemicals, Tehran, Iran, 2004.
4. A. A. Yousefi, E. Bigdeli, Synthesis of water-based alkyd resins. *J. Color Sci. Tech.* 1(2007), 25-40
5. C. O. Akintayo, K. O. Adebawale, Synthesis and characterization of acrylated Albizia benth medium oil alkyls. *Prog. Org. Coat.* 50(2004), 207-212.
6. O. Saravani, P. Phapant, V. Pimpan, Synthesis of water-reducible acrylic-alkyd resins based on modified palm oil. *J. Appl. Polym. Sci.* 96(2005), 1170-1175.
7. C. Wang, G. Lin, J. H. Pae, F. N. Jones, Novel synthesis of carboxy-functional soybean acrylic-alkyd resins for water-reducible coatings. *J. Coat. Technol.* 72(2000), 55-61.
8. E. A. Indeikin, O. A. Kulikova, V. B. Manerov, Physical-chemical conditions for production of combined alkyd-acrylic dispersion. *Macromol. Symp.* 187(2002), 563-571.
9. M. J. Deriss, O. J. Karlsson, Suspension structures and film morphologies of high-solids acrylic-alkyd hybrid binders. *Surf. Coat. Int. B.* 88(2005), 251-256.
10. M. J. Deriss, O. J. Karlsson, Morphologies and droplet sizes of alkyd-acrylic hybrids with high solids content. *Colloid Surf. A.* 245(2004), 115-125.
11. J. G. Tsavalas, Y. W. Luo, F. J. Schork, Grafting mechanisms in hybrid miniemulsion polymerization. *J. Appl. Polym. Sci.* 87(2003), 1825-1836.
12. T. Nabuurs, R. Baijards, A. German, Alkyd-acrylic Hybrid systems for use as binders in waterborne paints. *Prog. Org. Coat.* 27(1996), 163-172.
13. S. T. Wang, F. J. Schork, G. W. Poehlein, J. W. Gooch, Emulsion and miniemulsion copolymerization of acrylic monomers in the presence of alkyd resin. *J. Appl. Polym. Sci.* 60(1996), 2069-2076.
14. J. Tsavalas, Y. Luo, L. Hudda, F. Schork, Limiting conversion phenomenon in hybrid miniemulsion polymerization. *Polym. React. Eng.* 11(2003), 277-304.
15. J. Tsavalas, F. Schork, K. Landfester, Particle morphology development in hybrid miniemulsion polymerization. *J. Coat. Technol. Res.* 1(2004), 53-63.
16. C. M. Miller, E. D. Sudol, C. A. Silibi, M. S. El-Aasser, Miniemulsion polymerization: a comparative study of preparative variables. *J. Appl. Polym. Sci.* 43(1991), 1059-1066.